

25. april 2017

FINANSTILSYNET
Århusgade 110
2100 København Ø

Tlf. 33 55 82 82
Fax 33 55 82 00
CVR-nr. 10 59 81 84
finansstilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

Undersøgelse af etablering af nye filialer

Finanstilsynet foretog i andet halvår af 2016 en tværgående undersøgelse af pengeinstitutters etablering af nye filialer. Undersøgelsen omfattede 11 filialer i 8 udvalgte mindre og mellemstore pengeinstitutter. Filialåbningerne er sket i en periode, hvor pengeinstitutterne som helhed nedlægger mange filialer.

Finanstilsynet havde i undersøgelsen fokus på beslutningsgrundlaget forud for oprettelsen af filialerne, bevillingernes kvalitet og niveauet for opfølgning og kontrol i filialerne.

Beslutningsgrundlaget for etablering af filialer

Særligt i mindre pengeinstitutter er beslutning om etablering af en filial efter Finanstilsynets vurdering en væsentlig beslutning, som kræver et fyldestgørende skriftligt grundlag for bestyrelsens beslutning. Det bør fremgå af beslutningsgrundlaget, om filialetableringen kan rummes indenfor instituttets forretningsmodel, og om der kan opstilles holdbare budgetter for filialen. Af hensyn til overvågningen af de risici, som den nyetablerede filial vil påføre instituttet, bør der endvidere fastsættes konkrete målsætninger for filialens kundetyper og for hvilken bonitetsfordeling, filialens udlån skal have.

Finanstilsynet konstaterede generelt, at etableringen af filialerne lå indenfor institutternes forretningsmodeller, og at der i de fleste tilfælde forelå et beslutningsgrundlag med økonomiske analyser, herunder markedsanalyser, og driftsbudgetter.

Institutterne havde dog typisk ikke fastsat målsætninger for kundernes bonitet udover, hvad der fulgte af den overordnede kreditpolitik. Ved at opstille konkrete mål for kundernes bonitet vil det f.eks. være muligt at undgå, at målopfyldelse i forhold til driftsoverskud sker med opbygning af en uønsket risikoprofil til følge. Erfaringsmæssigt er det således især, når pengeinstitutterne øger udlånet væsentligt, at de risikerer at få mere risikofyldte lån på bøgerne.

ERHVERVSMINISTERIET

Vurdering af bevillingernes kvalitet

I nye filialer vil filialens udlån udgøre et væsentligt risikoelement for instituttet. Der bør derfor være særlig opmærksomhed på at sikre, at bevillingerne lever op til de krav, som instituttet har stillet i kreditpolitikken eller i en særskilt målsætning for filialen. Instituttet skal risikoklassificere udlån korrekt ved etableringen af kundeforhold for at sikre, at filialen ikke påtager sig uønskede risici.

Undersøgelsen viste, at bevillingerne i de fleste tilfælde lå inden for institutternes kreditpolitik, omend der dog i flere tilfælde var bevilget lån til kunder med væsentlige svaghestegn. Finanstilsynet var i de fleste tilfælde enig i institutternes bonitetsvurdering.

I enkelte tilfælde definerede institutternes kreditpolitik ikke i tilstrækkelig grad den ønskede risikoprofil for nye kunder. Kreditpolitikken skal indeholde principper for kundernes ønskede risikoprofil, eksempelvis hvad der karakteriserer en person eller virksomhed, instituttet ønsker eller ikke ønsker som ny kunde. Finanstilsynet gav tre institutter påbud om, at bestyrelserne skal sikre, at kreditpolitikken tager stilling til den ønskede risikoprofil for nye kunder.

Intern overvågning af og rapportering om filialen

Der bør som udgangspunkt ske en særlig overvågning af og rapportering om en ny filial til direktionen. Instituttets bestyrelse bør ligeledes modtage en rapportering om udviklingen. Rapporteringen skal afspejle filialens betydning for instituttet. Dette for at bestyrelsen kan vurdere, om indtjeningen i filialen er tilfredsstillende, og for at kunne overvåge udviklingen i eksponeringernes bonitet samt vurdere, om filialen har og tiltrækker de ønskede kundetyper.

Finanstilsynet konstaterede, at der i flere institutter ikke var særskilt overvågning af og rapportering om nye filialer, herunder bevillingerne. I andre institutter var der særlig tæt kontrol og opfølgning på kreditområdet i den første tid efter etableringen af en ny filial. Som eksempel havde den centrale kreditafdeling i ét institut i de første tre måneder udført en kontrol af alle bevillinger, i de følgende tre måneder af 50 pct. af bevillingerne og de følgende seks måneder af 25 pct. af bevillingerne. Det er Finanstilsynets vurdering, at god praksis tilsiger grundig kontrol og opfølgning på kreditområdet af nye filialer. Det er særligt væsentligt i de tilfælde, hvor personalet i filialen udgøres af nye medarbejdere, der ikke i udgangspunktet har kendskab til instituttets kreditkultur.

Undersøgelsen har ikke givet anledning til ændringer i institutternes solvensbehov.